
Francouzský ministr zahraničí přednášel na UK

Francouzský ministr zahraničí přednášel na UK

„Zažíváme poruchu Evropské unie. Uvažujeme, pochybujeme, ale snažíme se najít správnou cestu,“ řekl na půdě Univerzity Karlovy francouzský ministr zahraničí Philippe Douste-Blazy v rámci Evropského diskusního fóra. Tentokrát na téma „Kulturní rozmanitost a evropská identita“.

Už léta je ústředním heslem EU „jednota v mnohosti“. Jednota v překonávání partikulárních národních zájmů, jednota politická a především jednota kulturní. A ministr zahraničí Douste-Blazy připomněl, že i Francie s Českou republikou mají řadu společných kulturních kořenů. Za příklad dal císaře Karla IV., který ve Francii studoval a francouzská kultura ho inspirovala i při práci v Království českém. „Král Karel otevřel Česko světu. Udělal z něj stát s bohatou kulturní tradicí. ... A i dnešní Evropa je založena na otevřenosti a toleranci. Spojená Evropa se žíví jednotou a rozmanitostí,“ řekl Douste-Blazy.

Zároveň vyzval k vytvoření nové Evropy, „Evropy tvůrců a vědců,“ kteří by vytvořili nové hranice. Na cestě za spojenou kulturní Evropou vidí Douste-Blazy dvě zásadní nebezpečí: Ztrátu identity a hrozbu izolace.

Na první z nich mají velký vliv média, která kulturu často standardizují. Maďar, Čech nebo Francouz, všichni jsou konzumenty jednoho kulturního sdělení a ztrácí tak svou vlastní identitu. Nejmarkantněji vidí Douste-Blazy toto nebezpečí ve filmu, který byl podle něj zachvácen záplavou amerických produktů. Aby se ztrátě identity zabránilo, navrhuje Blazy jít cestou evropského dirigismu – tedy kvót, jaké procento evropských filmů musí televizní stanice v Evropské unii odvysílat. Již dnes existuje směrnice, že z 50% musí být program evropský. „Jinak nám hrozí diktatura kultury,“ řekl Douste-Blazy v přímé narážce na USA a varoval před vytvářením „malých Američanů,“ nebude-li film

regulován. Druhým nebezpečím je podle Douste Blazyho izolace, tedy kulturní uzavřenost. Je podle něj třeba všemi prostředky kulturní otevřenost podpořit.

Jak uniknout ztrátě identity a zároveň se neuzavřít do kulturního krunýře? Douste Blazy vypíchl opět film, který by se měl podle něj obzvláště podporovat, a jako protiváhu Spojeným státům vybudovat evropský film. „Protože Evropská unie stojí na čtyřech pilířích: ekonomice, ochraně životního prostředí, sociální oblasti a také kultuře,“ řekl Douste-Blazy a dodává „i proto je potřeba posílit pouto mezi Francií a Českou republikou. Stejně jako to dělají Václav Havel, Milan Kundera nebo v minulosti Jan Patočka.“

Daleko konkrétnější způsob, jak skloubit evropskou a národní identitu, nabídla ve svém příspěvku programová ředitelka Mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech Eva Zaoralová. A jako příklad uvedla Ingmara Bergmana. „Jeho tvorba byla bytostně národní a přesto je Bergmann autorem veskrze evropským.“ Zároveň ocenila institut Evropské filmové akademie, „která vychovává publikum, aby se zajímalo o evropskou tvorbu.“

(svo)